

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy óra 50 K Félévre 220 K
Negyedévre 110 K Félévre 440 K

EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hét 6 kivétel vel minden nap

Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.

INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Bernolák Nándor a szociális haladásért

-- A nemzetgyűlés mai ülése --

Budapest, július 5. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rikovszky István elnök. A házszabályok értelmében bemutatja a tegnapi ülésről távol volt képviselők névsorát.

Karafiáth Jenő indítványozza, hogy a képviselők addig, amíg nem igazolják magukat, ne kapjanak járandóságot.

Elnök kijelenti, hogy ugyanezt akarja ő is és aki 15 napon belül a Ház engedélye nélkül távoztartja magát, a mai nappal be fogja szüntetni járandóságának kifizetését. Ezután jelenti, hogy Giesswein Sándor és Apponyi Albert sürgős interpellációra kaptak engedélyt.

Nagyatádi Szabó István földmivelségi miniszter beterjeszti a gazdasági felügyelő szolgálatról szóló és az országos gazdasági munkáspénztárak részére járó díjakról szóló törvényjavaslatokat. Mindkettőt a bizottság elé utasítják.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter beterjeszti a december végéig szóló indemnitási javaslatot, valamint a kisebb jelentéseket. Ezután napirend szerint következik a munkás-bíráskodásról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

Bernolák Nándor népjóléti miniszter reflektál az általános vitákban elhangzottakra. A javaslatot tulajdonképpen nem ő készítette, csupán az utolsó simítások munkája az övé. Siettetni szeretné a javaslatnak előterjesztését, mert szükségesnek látja bizonyos reformok keresztülvitelét. Szükségesnek látja, hogy a közigazgatás és a bíráskodás ezen a téren elválasztassék egymástól és ezentúl a munkás-bíráskodás terén kizárólag a független bíróság érvényesíthesse a maga akaratát. Az tény, hogy a munkásbiztosító hivatalokból kiemeli a bíróságot. Ez a legerősebb garanciája annak, hogy többé sem közigazgatási, sem politikai befolyás érvényesülni nem fog. Az ülnök rendszerre vonatkozólag megjegyzi, hogy ezt fenn tartandónak tartja, mert nagy súlyt fektet arra, hogy minél több biztosítékot kapjon a munkásság abban az irányban, hogy saját ügyének intézésében befolyást nyerjen. Nem fél attól, hogy az ülnök rendszert a több tagu bíróság elfogja nyomni, mert a bíróságnál sohasem a nagyobb csoport dönt, hanem a tiszta meggyőződés.

Azt is említették, hogy én meghonosítom a kinevezéseket. Ez tulsz, mert csak két esetben gondolok kinevezésre. Az első, ha a munkaadók nincsenek abban a helyzetben, hogy megválasszák a maguk ülnökét. Abban az esetben kellene gondoskodnom arról, hogy az ülnök mégis rendelkezésre álljon. — Ennek elérésére két mód lett volna. Az egyik, amelyik a javaslatban van, hogy időleges hatálylyal nevezze ki a miniszter az ülnököt, addig, míg a választás megtörténik, a másik az lett volna, hogy ülnökként meg kellett volna bízni a munkásság képviselőit, de ezt nem fogadtam el megoldásnak.

Arra törekszünk, hogy kifejlődjék egy egységes magas színvonalu bíráskodás, amely erős szociális érzékkel biztosítéka legyen a magyar munkásság megvédésének. A munkásbiztosító intézmény nem állotta ki azt a tüpróbat amelyen minden intézmény keresztül megy.

Olyképpen kell változtatni az intézményen, hogy amikor változtatunk a politikai

megbízhatóság s a magyar nemzet egyetemes érdekének szempontjából, ugyanakkor egy hajszálnyival sem szabad csorbulnia annak a szociálpolitikai értéknek, amelyet ez az intézmény képvisel.

A központi szervezethez egy új szabályt akar felállítani és ez a pénztárak szövetsége, amely egyesíteni fog magában minden szociális erőt, amelyet a pénztár képvisel. Külön kell választani a balesetbiztosítástól a betegség esetére való biztosítást. Szükségesnek tartja, hogy még ez a nemzetgyűlés oldja meg az agkori biztosítást és azt, hogy a biztosítás kiterjesztessék a munkás családtagjaira és a kisiparosokra. Okvetlenül szükséges, hogy a mezőgazdasági munkások is bevonassanak a munkásbiztosításba. A köztisztviselők számára meg is tette az első lépést, mert a Révész-utcai hadikórházat körülbelül 7-800 ágygal tisztviselő-kórházzá alakítja át.

Egyáltalában szükségesnek tartja a közegészség ügyének az egész vonalon való újjászervezését. A vándor-gyorvosok intézményét akarja behozni, hogy a jelesebb orvosok a vidéken sorra járják kollégáikat. Ha sikerül a társadalmi erőket a gyermekvédelem szolgálatába állítani, akkor a gyermekek tizezreit mentjük meg. A rokkantak ügyének terén is nagy feladatok előtt állunk. A rokkantak ügyét úgy akarja megoldani, hogy a munkaképes rokkantaknak munkaalkalmat ad.

Ami pedig az egyes képviselők megjegyzéseit illeti, arról, hogy minő szellem fog érvényesülni a munkástörvényben, kijelentem, hogy a szociáldemokrata elveknek jelentékeny részével egyetértek. De nem értek egyet azzal a politikával, amely a kapitalizmus rendszere alapján áll. A kapitalizmust megtörni nem szabad. Az választ el engemet a szociáldemok-

ráciától, hogy a szociáldemokraták a kommunista rendszer, én pedig a magántulajdon rendszere alapján állok. Elválaszt bennünket a nemzetközi és a nemzeti felfogás. A nemzetközi érintkezést nem mellőzhetjük el, a folytonos érintkezésre rá vagyunk utalva és a nemzetközi kapcsolatok fenntartására nagy súlyt fektetek. Az a nemzetköziség, amelyet a szociáldemokraták hirdetnek, nem a nemzet érdekét, hanem az egyes osztályokét képviseli. Az a nemzetköziség, amely kiütötte a fegyvert a kezünkől, amelynek nincs érzéke a gyengébb iránt, nem nekünk való. Szeretem a nemzetköziséget, de elsősorban saját nemzetem érdekeit kell megvédeni. A világfelfogás kérdésében a keresztyén morál alapján állok. Ha ezt egy országban elhagyják, az élő generáció tönkreteszi a nemzet jövőjét. Ha azt vetik szemünkre, hogy nálunk is vannak visszaélések, erre azt felelem, hogy nálunk gyermekkorát éli a keresztyén morál. Nekünk a nemzet érdekében kell dolgoznunk. Kérem a javaslat elfogadását. (Hosszantartó taps és éljenzés. A szónokot számosan üdvözlük.)

Ezután áttérnek a javaslat részletes tárgyalására. Egyes szakaszoknál apróbb módosításokat tesznek, a többi szakaszokat változatlanul elfogadják a Ház és így a javaslatot a részletes tárgyaláson is elfogadják.

Ezután elnök 5 perc szünetet rendelt el. Szünet után az interpellációkra térnek át.

Giesswein Sándor interpellálja meg a külügyminisztert a multkor elmondott interpellációja tárgyában. Az esperantó iratok kézbesítésének megakadályozása ellen annakidején a kereskedelmi miniszter orvoslást ígért. Dacára a miniszteri kijelentésnek, annakidején sem az interpelláció, sem a miniszteri válasz nem jelent meg a lapokban. Kérdést intéz az összkormányhoz, hogy van-e tudomása arról, hogy a lapok annakidején felszólítottak az interpelláció elhallgatására.

Ülés vége negyed kettőkor volt.

Jánosit kétezer koronára ítélték

Miskolc, július 5. (MTI.) Országos érdeklődés kísérte a tiszáninneni egyházkerület bíróságának kedd délutáni ülését, amikor a konvent határozata alapján delegált tiszáninneni egyházkerületi bíróság tárgyalta Jánosi Zoltán debreceni református lelkész, egyházkerületi tanácsbíró ügyét a Balogh István és 38 társa debreceni lakosok által beadott vádakkal szemben. A vád pontjai részben bizalmas beszélgetések közben tett kijelentések, amelyekre a tanuk nagyrésze alig emlékszik, másik része pedig másként emlékszik rá. A vádpontok másik részét az 1919 husvét vasárnapján a debreceni Nagytemplomban elmondott beszéd egyes részei képezték. A feljelentők vádjai alapján Jánosit előbb internálták, majd fel is függesztették. Internálás közben a románok elszállították Erdélybe.

Jánosi védője, dr Fényes Endre debreceni ügyvéd indítványára, mint elfogulatlan bíróságot a tiszáninneni egyházkerületet felölték ki az ügy tárgyalására. A ma délutáni ülésen Kérészy Barna dr előadó két és fél óras beszédben ismertette az összes tanuvalomásokat. A tanuvalomások ismertetése után Bizony Ákos dr egyházkerületi főügyész a következőket mondotta:

— Én Jánosi Zoltánt régebben ismerem. Az országgyűlésen hosszabb ideig dolgoztam vele és őt mint radikális, sőt tulszóan radikális, mondhatnám szocialista, vagy legalább is szo-

ciális érzelmű embert ismertem. Azonban az ő vallásosságához és nemzeti érzéséhez a gyanu árnyéka sem férhet. További beszéde folyamán az összes vádpontokat elejtette, csupán hibázta Jánosit, hogy mint református lelkésznek nem lett volna szabad tulságosan bele bocsátkoznia a politikai küzdelmekbe és azt is hibáztatja, hogy mint államtitkár Budapesten lévén, hosszabb ideig tartózkodott távol engedély nélkül lelkészi székhelyétől, Debrecentől. Ezután Fényes Endre dr Jánosi védője a hallgatóság éljenzésétől félbeszakítva, nagy hatásu beszéd kíséretében sorra megcáfolta a Jánosi ellen felhozott vádpontokat. A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza, majd kihirdette a határozatot, amely szerint a tiszáninneni egyházkerület bírósága Jánosi Zoltánt az egyházi törvények 5 cikkének 30-ik §-ának a) pontjában megjelölt vétségben vétkesnek mondja ki és ezért őt 2000 korona pénzbírságra ítéli. — Azonban a tiszántuli egyházkerületi bíróság által hozott amaz ítéletet, amely Jánosi Zoltánt debreceni állásától felfüggeszti, nem hagyja jóvá és őt a református lelkészi állásába visszahelyezni rendeli. A felfüggesztés megszüntetésébe a védő belenyugodott, a vádhatóság képviselője azonban felebbezett. A 2000 korona büntetés ellen védő felebbezést jelentett be, a vádló pedig súlyosbírást kért. Ez ügyben a konvent, mint végső fórum fog dönteni.

Kultur-kincsek Csokonai Vitéz Mihály házában

A Hortobágy pásztor-művészei • A debreceni ös-mesterségek remekei • A hadházi paraszt-zseni • A százesztendő debreceni vásár • A „sidók” utcája és szállodája • 30.000 esztendő emlékek • Pápuák Debrecenben • Kossuth pipája, Lotz Károly vázlatai, Prielle Kornélia albuma, Blaha Lujza szerződése

A „gőzhangya” nagyszerű munkája

RIPORT A VÁROSI MUZEUMRÓL

Kelet-Magyarország végvára és a magyar kultúra keleti gyűjtőmedencéje lett a Tiszántúli metropolisából. A magyar őserőnek, a magyar kultúrfőlénynek Debrecenből kell átsugározni a kincses Erdély rabigában sínylő földjére, innen kell ébrentartani és ápolgatni azt a szent tüzet, amelyet úgy hívnak, hogy irredentizmus... Nagy és magaslatos feladat, de éppen olyan súlyos is. Szinte visszariadni a gondolat-tól: tudja-e azt Debrecen teljesíteni? Van-e benne annyi kultúrenergia, annyi kulturérték és annyi akaraterő, mint volt az elmúlt századok dicsőséges évtizedeiben, a protestantizmus virágzásának aranykorában? Tud-e úgy hevíteni, tud-e úgy izzásba hozni lelkeket a magyar Góbiusz, mint tudott akkor, amikor a „magyar vallás” lánglelkű apostolai magyar kulturát teremtettek a nagy magyar Alföld aranykalásos rónáin?...

Ez a kérdés és ezek a gondolatok kergetőztek fejemben, mikor a Hatvan-utcai Csokonai-ház hatalmas kapuján beléptem. Mit találok az „iskolák városának” ifju muzeumban, mit találok a halhatatlan költő szülővárosának tiszteletreméltó falai között? Van-e benne igazi kulturérték, van-e benne lánggal lobogó magyar lélek? Vagy csak a vidéki kis muzeumok helyi emlékeinek raktár-nívóján áll?... Beszéljenek az élettelen beszédes emlékek...

A kapualja maga is egy kis muzeum. Balról egy latin felírási kőkapu szemöldök-köve. „Benedicat Dominus introitum et exitum tuum. 1782.” Az első debreceni gyógyszerárnak istenes gondolkodásról tanuskodó bejárata. Fölötte kovacsolt vasból készült hatalmas címer az aranyozott egyszerűvel. A kőkapu mellett a szabadság érebeöntött allegóriája 48-ból, fölötte a régi Kistemplom elnyűtt tűzjelző-zászlója, odébb a ledől torony alkatrészei 1727-ből, bádög kupolarész és óriási sárgarézezállag. Jobbról egy kerékgyártó-mester ötletes cégérje: hosszú oszlopon miniatűr paraszt-szekér, odébb a nemrég lebontott Bika-szálló erkélyének egy homokkő-figurája, fölötte a régi Kistemplom éjjeli tűzjelző-lámpája, mellette a legelső Bika-szálló óriási vas-cégérje. Mind gondosan megerősítve és jól olvasható felírással ellátva. Az udvaron piszkosszürke, fűbenőtte homokkő-síremlékek arnyas akácfák tövében: a Csipkés-Komáromi György, a Méliusz-Juhász Péteré stb.

Bekerülök az irodába. Az örökké szorgoskodó igazgató, a tisztelői által „gőzhangyának” nevezett kiváló régész és tudós kutató, Zoltay Lajos munkájában van elmerülve. Szíves barátsággal fogad és látszik rajta, hogy örül a sajtó érdeklődésének.

A városi muzeum — kezdi magyarázatát, — mindössze 17 esztendő csak. Löfkovics Arthur ékszerész vetette meg alapját értékes éremgyűjteményével és 5000 koronájával, 1904-ben. Azóta adományok, vásárlások és ásatások útján gyarapodott a muzeum, s ma már dicsekvés nélkül mondhatom: *jelentős tényezője a magyar kultúrának.* Nagybárra debreceni és tiszántúli vonatkozású tárgyaink vannak, de sok országos fontosságú emlékekkel is rendelkezünk...

Magyarázat közben az előszobába érünk. Misztikus külsejű nádas-részlet, kifeszített halogó háló, hatalmas kosarak a falon: a néprajzi osztályban vagyunk. A tiszai és hortobágyi halás, vadászélet primitív ősi eszközeit látom magam előtt. A villannyal megvilágított nádasban hatalmas bölömbikát, fűrgő kis szalonkát és nehézkes szárcsát találok. Mindegyiküket rabul ejtve a szárnyas vadászat legősibb eszközével, a hurokkal. A terem jobb oldalán különféle állatfogók: kelepcek, csapdák, vas-szorítók, az ablak melletti fülkében működés közben ábrázolva valamennyi. Léprecsalt görény, ürge, patkány, róka vergődik bebrük.

— Ezeket két ügyes tanítóképzési növendék készítette: Kádár István és Zakar József — mondja az igazgató. Saját falujok-

ból vették a mintákat hozzájuk. Egyikük különben bőrgyáros most Karcagon... A másik oldalon a hortobágyi halászat képes ábrázolása a halászeszközök eredeti példányaival. A felső rajonban kifeszített hálók, halfogó és haltartó kosarak, s egy eredeti nádalkotmány, melyet ötletes halász-készítője faláda helyett használt a Hortobágyon.

A második terem a Hortobágy pásztor-művészei. Középen Tóth András szép bronz-szobra: A pányvavető esikős.

— Tessék ezt a kifejező arcot nézni — mondja Zoltai igazgató — mennyi büszke öntudat, mennyi férfias erő tükrözik vissza róla. Kár hogy a lábak kissé merevek...

A szekrények tele a hortobágyi pásztorélet apró-cseprő szükségletei cikkekkel. Diszes pástortarisznyák, művészi intuícióval megkomponált dohányszacsok jellegzetes színes üveg-betétekkel, legnagyobb részük a XVII—XVIII századból, gyönyörű pásztor bieskák, pipaszurkálók, diszes kézitükrök, faragott beretvatokok némelyik felírással.

— „Ezt a tisztaság-tárat készítette...”

Mind-mind beszédes tanubizonyítói a hortobágyi pásztor-nép művészi hajlamának és annak az igazságnak, hogy a magyar kultúra élt és virágzott már akkor, amikor balkáni „hódító” szomszédaink a kőkorszak sötétségében tapogatózódtak. Ötletes szarukészítmények, cifrázott finntokok, ügyesen faragott pástortükrök a középső szekrényben. A fal mentén a híres hortobágyi karikásostor gyönyörű példányai. Olyik 24 borszállból van fonva és nyele valóságos remeke a népies művészetnek. — A másik szekrényben a debreceni ötös fogat hímezett régi löszerszámai: — mesterkészítményei a fényesmultú debreceni szíjgyártó-céhnek, Odébb a város miniatűrbe készített specialitásai: a híres ötös fogat, a civisgazda hetes fogata, a nevezetes debreceni talyiga, melyekért kitüntetés is kapott a város az 1900-iki párisi világiállításon. Kis szekrényben régi vas és rézfokosok, a negyvenes évek romantikus betyárvilágának emlékei, olmos botok, buzogányok és balták, A falon érdekes ceruza-rajzok a hortobágyi pásztoréletéről, köztük Fülöp János számadó-gulyás olajba festett gyönyörű arcképe Vázlatok, portraik, idillikus pásztor-jelenetek.

— Elárulhatom, — mondja az igazgató, — hogy Déry Figyes megbízásából ezeknek a rajzoknak készítő-művésze, Garay Ákos többed-munkával, köztük Haranghy Jenővel és Undy Mariskával most külföldi folyóiratokban és képes-lapokban ismertetik rajz útján a magyar népeletet...

A harmadik szobában a debreceni és tiszántúli kismesterségek emlékei vannak összegyűjtve. A debreceni és karcagi mézeskalácsosok sokszor művészi kivitelű negatívjai, egy gyönyörűen vésett négyszögletű tálcra, egy óriási pályásbaba, egy hatalmas szív stb. Olyan szép, olyan érdekes valamennyi, hogy kételkedni tudnánk készítőik egyszerűségében, ha

A magyar-cseh tárgyalások

Budapest, július 5. (MTI) A csehszlovák delegátusoknak Budapesten folytatott gazdasági tárgyalása egyelőre ideiglenesen befejezést nyert és a kiküldöttek egy közösen íeltett jegyzőkönyvben leszögezték az eddigi eredményeket, ami elsősorban a békeszerződés által biztosított szén és élelmiszer szállításra vonatkozik. A két ország gazdasági közlekedésére vonatkozólag gazdasági tárgyalást készítenek elő. Kilátás van arra, hogy ezen tárgyalásokat augusztus folyamán újból fel fogják venni és kedvező eredménnyel fognak járn.

Megindult a görög offenzíva

Páris, július 5. (M. T. I.) Kisázsiai jelentések szerint július 3-án az egész arcvonalon megindult a görög offenzíva.

ott nem látnók a falon Tóth János mézeskalácsos mester vésőeszközeinek egy részét. A szekrényben tulipános díszítései a magyar szürnek, egy-egy szürszabó-mester remek kompozíciója valamennyi. Odébb a híres debreceni csigatészta készítő eszközei fából kifaragva, köztük a legkezdetlegesebb, a legegyszerűbb szalmából készített csigasodró. Kis dobozban liszttel behintett aransyárga csigatészta látható.

— Ezt azért tettem ide, — magyarázza a „gőzhangya”, — hogy az idegennek meg tudjam értetni: mi is voltaképpen az a csigatészta?

Másik szekrényben cserépből formált csigakészítők vannak, a harmadikban a híres debreceni cserép pipák sokféle változata vöröslök. Ezekre nézve azt mondja az igazgató, hogy Schwertner német statisztikus szerint régebben több mint 2 millió darabot vittek ki belőlük külföldre s különösen az angol matrózok vásárolták őket szívesen. A falon öreg tiszántúli tornyos-tükrök vannak felaggatva, legtöbbször barokk-stílusban, de van itt-ott egy-két magyar motívum is köztük. A falhoz állított szekrényben a debreceni és tiszántúli fazekasok remeke készített munkái: hatalmas korsók, aláfestett magyaros ornamentikával, cserép-kulacsok, ötletes pálinkás butykosok, imakönyv, percc stb. alakjában, legtöbbször tréfás, pajkos felírással.

Különösen szépek a kékesfeketén zománcozott nádudvari kőkorsók, melyeknek egyik-másik példánya a görög-római stílusra emlékeztet, szép az égetett cseréphordó, amelyet Tóth Bálint, a fazekas-céh utolsó elnöke hagyott végrendeletileg a városi muzeumba, szépek a cseh-morva eredetű misztikus viszonyok között ma is vagyonszösségben élő pozsonyvidéki Habának zománcozott cserépmunkái... Érdekesek a debreceni ösmesterségek szárszámai: falraaggatott timár, szizmadia, szücs, sipkás, szíjgyártó, fazekas, molnár, mészáros, órás stb. készítmények. A negyedik szoba a népeletnek van szentelve. Egyik sarokban zsuffpödeles, hóval befújt falusi kuria a legaprólékosabb részletekig mesteri tökélyvel kidolgozva, egy miniatűr magyar falu a maga eredeti jellegzetességeivel. Nem győzők gyönyörködni benne...

Zoltai igazgató levezi evikkerét, rálehel és törölgeti gondosan: Közben elmondja, hogy a pompás kis alkotás egy Karap Imre nevű hajduhadházi ezermester munkája, aki házas-korában szegődött el asztalos-inasnak, hogy képesítést szerezzen istenadta tudásához.

— Valóságos zseni ez a parasztszármazású fiatal ember, aki négy-öt mesterségben is tökéletesen otthon van...

A hadházi kis porta fölött a falon a falusi ember házi szárszámai vannak felaggatva, köztük a borbíró érdekes aközója, mellyel a boradó nagyságát állapította meg valamikor... Jobbra tőle egy másik ezermesternek nagyszerű készítményei: egy alföldi szárazmalom és egy ugyanolyan pendantiárával megépített szemmalom kicsiben. Mindakettő Lévy Imre ácsmester alkotása.

Az ötödik szobában a falusi magyar aszszony kézügyességéről szerezhetünk nagyszerű bizonyítékokat magunknak. Gyöngyös párták, arannyal-czüsttel himzett főkötők, szemképrázató gyönyörű szövettések olyan dus választékban, hogy szinte belefárad az ember szemé, mikorra végignézi valamennyit. A szoba maga is érdekes. Vaskos, nehéz falusi butorok: asztal, székek szekrények, képek.

— A pincében annyi falusi butorunk van elraktározva, — jegyzi meg az igazgató, — hogy nem egy, de öt szobát is berendezhetnénk vele könnyedén. Dehát szűken vagyunk...

A szoba hátsó falán alkóvszerű mélyedés világos-zöld függönnyel díszítve. A mélyedésben magyarruhás figurák és egy-egy vásári jelenet Pataky László festőművész híres festményével kiegészítve. Nagyon érdekes a város látképe a múlt század elejéről, érdekes az akkori népviselet, a hosszú báránysző-süveg, ami azóta kiment a divatból... Egészen elmerülünk a villannyal megvilágított kép és milieus szemléletébe és észre sem vesszük, hogy újabb látogató érkezett a muzeumba: Istvánffy festőművész, aki odaáll közénk, együtt gyönyörködni velünk. Természetes, hogy a művész egy-kettőre kitor belőle és hibáztatja a festmény alakcsontyra helyezését. Parázs kis vita indul meg a két rajongó között s abban állapodnak meg,

hogy megkísérlik a képet feljebb emelni és egyvonalba hozni az ember-utánzatokkal... Mielőtt elhagynók a vita színhelyét, Zoltai igazgató a vaskos fekete asztalon kiterített rajzra mutat.

— Itt van a debreceni vásár alaprajza 1810-ből.

— Érdekes, hogy milyen példás rend volt akkor a debreceni vásárokon. Minden iparos-céhnek meg volt a maga állandó helye, minden kereskedő szakmának a maga külön utcája. Itt van a „bétsi-utca“, itt a pesti, itt a külföldieké, ez itt külön a „zsidók-utcája“. Érdekes az is, hogy a múlt század elején még nem lakhatott zsidó a városban, mert itt van a „zsidó kalmárok szállodája“...

Leültem egy masszív, tornyos hátu karosszékre. A „gőzhangya“ nem állta meg szó nélkül:

— Az a szék a derecskei bíró széke a múlt század legelejéről, mondotta. Fölugrottam belőle és szemügyre vettem. Látszik, hogy hosszú ideig és sokat volt használva, de bizony „kutya erős“ darab az még ma is... Főszedelőzködöttünk és beszélgetés közben mentünk kifelé a néprajzi osztályból, hol a magyar kultúra oly tisztos kora drága testimonyait láttam kétségbevonhatatlan beszédes némaságban. Az egyik ajtónál megakad a szemem egy rozsdamarta kardféléen, meg az aranyoskeretbe foglalt íráson.

— Ez a kard Hajduhadház városának pallosa a régi világból, magyarázza Zoltai igazgató, ezek a cífra írárok pedig tréfás névnapki köszöntők a múlt századból...

Beérünk az irodába. Kulcsosomag kerül elő egy titkos fiókból és megvünk át a történelmi épület másik traktusába: a történelmi osztályt végignézni...

(Sajnos, az én tördelő-mesterem itt kiütötte kezemből a tollat: nincs több hely! Kénytelen vagyok riportomat megszakítani és a történelmi osztálynak, meg a fűvészkerti képtárnak az anyagáról legközelebb írni!) (z.k.)

NAPI HIREK

A keszthelyi Helikon

százszentendős emlékünnepeit felragyogott újból a magyar Géniusz csodálatos ereje és rávilágított arra titokzatos ismeretlenre, amely „magyar jövőnd“ néven él benne egy meggyalándzott nemzet győtrődő lelkében. A magyar kultúra aranykorának legszebb napjait elevenítették fel a helikoni ünnepeken és a magyar irodalom halhatatlan napjainak örökre ragyogó szellemét idézték elő a nemzet legkiválóbbjai. Hogy azok legyenek vezérszellemei annak az óriási munkának, amely a magyar irodalomra, tudományra és művészetre vár a föltámadás előkészítésében... Az egész magyarság szíve lüktetett ott az ünnepeken, az egész magyarság élniakarása és bizakodó lelkének minden fanatizmusa érezhető volt a keszthelyi Helikon szentelt csarnokaiban. Mintha a nemzet új zűletésnek gigantikus alakjai hagyták volna el nyughelyeiket és gyűltek volna egybe egy százszentendős találkozásra a magyar tenger partján. Hol annyiszor lángolt föl vakító fényvel a magyar Géniusz csodálatraméltó szelése és lett valóságga a nemzet álma: a kulturális nagyság és előrehaladás... Az érezni tudó magyar lélek hite és reménye hatalmas mértékben megizmosodott a helikoni ünnepek után: Magyarország élni fog, Magyarország ragyogni fog Európa vén homlokán ismét!...

— **Antant misszió tagjai Debrecenben.** Az antant jóvátételi bizottság tagjai Lyons angol őrnagy és Copeland angol főhadnagy Henney dr helyettes államtitkár és Worisek alezredes összekötőtiszt kíséretében 4 én délután Debrecenbe érkeztek, ahonnan még aznap este tovább utaztak azokra a területekre, ahol a románok a megszállás ideje alatt nagyobb károkat okoztak. A misszió tagjai e hó 8-án érkeznek vissza Bihar, Szabolcs és Szatmármegye egyes részeiről.

— **Kinevezések.** A Kormányzó a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére az Országos Közoktatásügyi Tanács másodelnökévé

Szerb demars Ausztriához

Belgrád, július 5. (Avala) **A szerb, horvát és szlovén kormány diplomáciai lépést tesz a bécsi kormánynál a balkáni terrorista akciót irányító központi szervezet feloszlatása ügyében, mert alapos a gyanu, hogy ebből a szervezetből indult ki a regensherceg elleni merénylet. A demarsnak barátságos jellege lesz. Ki fogja emelni hogy az egész emberiségnek érdekében áll a kommunizmus elleni küzdelem. A prágai és bukaresti kormányok teljesen egyetértenek a belgrádi kormánynak ezzel a lépésével.**

Békffy Remig zirci apátot, alelnökévé Pauler Ákos egyetemi tanárt nevezte ki, a tanács 5 évi időszakának tartamára.

— **A tanács a nyiregyházi zászlószentelésen.** A nyiregyházi katonaságnak a város közönsége két zászlót ajánlott fel, amelyet a napokban fognak átadni ünnepélyes keretek között az ottani helyőrségnek. A zászlószentelésre meghívták Debrecen város tanácsát is, amely elhatározta, hogy a zászlószentelést 500—500 koronával váltja meg s az ünnepélyen lehetőleg képviselteti magát.

— **Szabad a gabonaszállítás.** Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a gabonaszállításra és azok ármenyeinek szállítására, mely szerint buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, köles, tatárka és tengeri, valamint azok ármenyei július 5-től kezdve igazolvány nélkül szabadon szállíthatók, míg a határszéli forgalomban továbbra is a rendelkezés szerint köztett III. sorozatu igazolványal a határon túl való forgalomban csak kivételi engedéllyel szállítható azokon a területeken, amelyekre a szállítási igazolványkiszert továbbra is fenntartják: Moson, Vas, Somogy, Baranya, Tolna, Bács-Bodrog határszéli járásai, azonkívül Csongrád, Csanád, Arad, Bihar, Szatmár, Szabolcsvármegye részben egész területein, részben egyes járásain és Zólyom, Abauj-Torna, Nógrád, Hontvármegye nagy részében.

— **A betétváltság lefizetése.** Budapestről jelentik: A pénzügyminiszteri rendelet szerint a bankok a betétváltság 80 %-át holnap tartoznak egy összegben lefizetni. A rendelkezés teljesen váratlanul érte a pénzügyet, mert a határidő nagyon rövid. A pénzügyetkezők kevés kivétellel technikai okokból nem tudnak fizetési kötelezettségeiknek eleget tenni. Az is akadályozza a forgalmat, hogy a kis vidéki bankok 40—50 millió betét után a váltásigot nem tudják azonnal lefizetni. Illetékes helyről értesültünk, hogy felvették azt a módot, hogy a pénzügyminiszter hosszabbítsa meg a betétváltság lefizetésére kitűzött határidőt.

— **A vasúti forgalom Románia felé.** Az oláh C.F.R. képviselői és a debreceni üzletvezetőség kiküldöttjei között, mint azt megírtuk, napok óta tárgyalások folytak a romániai határforgalom felvétele céljából. Most a kiküldött képviselők közt megegyezés jött létre, mely szerint a magyar vonatok Biharpuspökiig, a román vasutak pedig Bihareresztésig fognak a mai naptól kezdve közlekedni. A teherforgalmat illetően a két állam között olyan megegyezés jött létre, hogy a teherforgalmat helyi vonatokkal fogják lebonyolítani. A Nagyvárad felé menő vonatok a megegyezés következtében Bors határállomáson a jövőben nem fognak megállni, csupán csak annyi időre, mint amennyi a le- és felszálló utasok le- és felszállásához szükséges.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleménye.** Ismételten felszólítjuk azon tagjainkat, kiknek birtokában kifizetett tűzifa blokkok vannak, hogy az őket megillető tűzifa mennyiséget — esetleges kellemtelenségek kikerülése végett. — váltsák ki és haladéktalanul szállíttassák el.

— **A határátlépési igazolványokról.** A honvédelmi miniszterium értesítette a hatóságokat hogy a mezőgazdasági ügyekben kiállított határátlépési igazolványokat a jövőben nem a honvédelmi minisztérium adja ki, hanem a belügyminiszterium, még pedig a közigazgatási hatóságok közbenjöttével.

— **Tanácsadó iroda felállítása vagyontalanok részére.** A Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztálya, mint arról már hírt adtunk, fenti elnevezés alatt vagyontalan keresztyén egyének részére egy igen üdörös intézményt állít fel. Helyisége a Piac-utca 5. sz. alatt az első emeleten lesz. Működését ma 6-án, szerdán délelőtt 10 órakor kezdi meg. Hivatalos órák egyelőre minden hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 10-től 12-ig lesznek. Minden keresztyén, aki vagyontalanságát igazolja, teljesen díjtalanul kaphat itt bármilyen ügyében utbaigazítást. Munkásoknak csak a munkásigazolványt kell felmutatni. Akinek a városnál, megyénél, adóhivatalnál, pénzügyigazgatóságnál, vasutnál, bíróságnál, vagy bárhol valami ügye van, ha vagyontalan és keresztyén és ügyében eligazodni nem tud, forduljon a Tanácsadó irodához és ott kellő felvilágosítást fog kapni Szegénységi bizonyítvány iránti kérvényeket teljesen díjtalanul ad az iroda.

— **Az Augusztai szanatórium tolvajai.** Manócz Sándor, az Augusztai szanatórium felügyelője feljelentést tett a csendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az Augusztai szanatórium udvarán levő tyúk ketrecét feltörték és onnan 170 darab csirkét és 13 darab tyúkot, mely ma tekintélyes érték, elloptak. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesületének** IV. kerülete 1921 július 7-én délután 5 órakor az Egyesület Péterfia-u. 76. sz. falatti központi irodájában tartja választási gyűlését, melyre a IV-ik (Piac-utcai) kerület összes Éme tagjait tisztelettel meghívja az Előkészítő és kijelölő bizottság.

— **A tisztviselők ruhakedvezménye.** A belügyminiszter értesítette a városi tanácsot, hogy a tisztviselői kedvezményes áru ruhaszövet azon városi alkalmazottaknak is jár, akik természetben kapják ki ruhájukat.

— **Higgadt önruralom.** Budapestről jelentik: Ma reggel büszkén és fűrgén indult útjára a MFRT. József főherceg nevű személyszállító hajója. Leányfalu mellett a hajó nekiütődött a malomnak és a kereke eltört. A hajó sérülése komoly volt, léket kapott, úgy, hogy a nyílt Dunán sülyedni kezdett. Igen sok utas volt a hajón, nagy pánik támadt. A két mentőcsónakot lebecsátották és most mindenki ezen akart helyet kapni. Taszigálták, lökdösték egymást, úgy hogy általános pánik veszedelme fenyegetett, amikor egy uriaszony, Tóth Imréné, az országos színművészeti akadémia igazgatójának felesége nyugodtan elővette kötését és kötni kezdett. Hangosan biztatta az embereket: — Mindenki maradjon nyugton, én udvari tanácsosné vagyok és most először adok tanácsot, hogy ne izgassák egymást, mert még baj lesz belőle. — Ez a néhány szó megnyugtatólag hatott és mindenki szép simán a partra jutott.

— **A debreceni királylátogatás költségei.** Az emlékezetes 1918 októberi királylátogatás költségeiről szóló elszámolást a belügyminiszter tudvalevőleg nem hagyta jóvá s egyes tételekre vonatkozólag felvilágosítást kért. A városi tanács most a felvilágosítást megadta s kérte a belügyminisztert, hogy az elszámolást hagyja helyben.

— **Bajok az oláh-vízumok körül.** A budapesti román királyi főkonzulátus megállapítja, hogy a nagy torlódás következtében július 21-ig nem láttamozzák a vidékieknek postán küldött utlevelét. Ezért a főkonzulátus kéri a vidéki magyar állampolgárokat, hogy a jelölt időpontig ne küldjék utleveleiket és alátámasztási díjat a román főkonzulátus címére.

Egy lemondás háttéréből. Egyik közlebbi számunkban röviden megemlékeztünk arról, hogy dr Szabó Arthur a lakáshivatalhoz beosztott fogalmazó állásáról lemondott és így fel is mentett. Utána néztünk a dolognak, mert hát hát hivatalnokok nem olyan könnyen szoktak állásaikról lemondani. Kíváncsiságunkat nem remélt eredmény jutalmazta. Szabó Arthur ugyanis azért hagyta ott állását, mert a közönség szolgálatát nem tudta összeegyeztetni a lakáshivatal vezetésével, a hírhedt *Bíró Jenő*nek a közszolgálatról alkotott felfogásával és vele egy percig sem akart tovább együtt működni. Mivel hamarosan más beosztást nem kaphatott, a polgármester *szolgálatának elismerésével* felmentette. Jellemző dolog, hogy kényesebb izlésű gerinces ember, ha egyébként szabadulnia lehet, *Bíró* urral nem tud egy levegőt színi.

A tisztviselők kedvezményes ellátása. Budapestről jelentik: Ma délelőtt 10 órakor a pénzügyminiszteriumban tárgyalás kezdődött *Marschalkó* volt közlelmezési államtitkár elnökletével, amelyen a tisztviselők kedvezményes ellátásának pénzben való megtérítését vitatták meg. A folyamatban levő tárgyalás anyagáról a pénzügyminiszterium a következő felvilágosítást adta: A tárgyalást tulajdonképpen annak a kérdésnek sürgős megoldására hívták össze, hogy a készpénzben való megváltás összege mekkora legyen. A pénzügyminiszter a természetben való ellátást csak a városokban lakó és főleg a családos tisztviselők részére akarja fenntartani. A készpénzben való megváltás összege mindenestre nagyobb lesz a természetben kiadott élelmiszerek áránál sőt előreláthatólag a pénzügyminiszter által eredetileg tervbe vett 200 koronánál is több lesz.

Hirdetmény. A m. kir. Pénzügyminiszterium 41620-1921. sz. rendeletével a jövedelem- és vagyonadóknak 1920 és 1921. évekre szóló kivetéséhez szükséges vallomások beadását elrendelte. Az erre vonatkozó *Hirdetmény* megfelelő példányban a Városháza hirdető tábláján s a városi adóhivatal folyosóján kifüggesztett és arról a lakosság minden rétege bő tudomást szerezhet.

Bár az adókötelesekről és az ő kötelezettségeikről a *Hirdetmény* részletes kimutatást nyújt, mindazonáltal különösen a következők szolgáljanak tájékoztatással: 1. Jövedelem adó bevallást kötelesek adni mindazok, akiknek évi összes jövedelme az 1920. évben a 10.000 koronát meghaladta, az összes jövedelemhez az adózával közös háztartásban élő családtagok jövedelme is hozzászámítandó s így az is külön kitüntetve bevallandó. 2. Vagyonadó bevallást kötelesek adni mindazok, akiknek az 1920. évi december végén meg volt összes vagyonok értéke a 20.000 koronát meghaladta, a családtagok tulajdonát képezett vagyonon kívül a vele közös háztartásban élő családtagok vagyona is bevallandó. 3. A vallomási ívek a városi adóhivaltól szerzendők be, az adókötelesek által, azok tehát hivatalból kikézsítettek nem lesznek, a bevallási ívek ugyancsak a városi adóhivatalnál nyújthatók be, de azokat az adókötelesek a Pénzügyigazgatóságnál is (I. emelet 10. szobában) beadhatják. 4. A vallomási ívben úgy a jövedelmek, mint a vagyontárgyak számszerűleg, a jövedelem és vagyon forrásaként részletekben vallandók be.

A vallomási ívek f. évi július 31-ig nyújthatók be. Aki a vallomását ezen határidő alatt be nem adja, a kivétési eljárás során megállapított jövedelemadónak 10 százalékat, ha pedig a hozzá intézett felhívásra sem adja be, úgy a kivételt adónak 100 százalékat fizeti adópótlék fejében. Az esetleg begyűlt töketartozások és kamatterhek fennállása lehetőleg, az 1919. illetve az 1920. évben tényleg befizetett egyenes adók összege pedig már a bevallással egyidejűleg igazolandók. Az idézett Pénzügyminiszteri rendelet értelmében a városi adóhivatal az adózók kérésére a vallomási ívek mikénti kitöltésére nézve a szükséges utbaigazítást megadani köteles.

Debrecen, 1921. július hó 5.

Városi Adóhivatal.

Feloszlatták az irredenta ligákat

Budapest, július 5. (M. T. I.) A belügyminiszter a mai napon Budapest székesfőváros polgármesteréhez intézett rendeletében a *Felvidéki Ligát, Délvidéki Ligát, Védő Ligák Országos Szövetségét* és az *Erdélyi Székely Magyar Szövetséget* feloszlatta és a megszállott területek törvényhatóságainak központi irodáját megszüntette, tekintettel arra a körülményre, hogy e társadalmi egyesületek célkitűzése, valamint alapszabályaik rendelkezéseinek egy része ellentétben állanak a trianoni béke közeli életbeléptetésével teremtett helyzettel. A magyar kormány ezzel az elhatározásával még nagyobb súlyt kíván adni annak az ismételtlen kifejezésre juttatott szándékának, hogy a békét lojálisan végrehajtsa.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
Szabó Gyula művésztétele iránt rendkívül nagy az érdeklődés. Az estén pompás és kacagató darabok, ének és tánc. Fellepnek még: *Bodán Margit, Székely Zizi, Ernyeiné, Sziklay Valér, Mátray és Ernyeai.* Kezdeté este 8 órakor a Csokonai színházban.

Tul a nagy Krivánon operette szkecs dalokkal és táncokkal az Apollóban. Előadások 7 és 9-kor.

Big-Bill-Barry amerikai kalandor dráma 3 részben 24 felvonásban, bemutatja az Uránia, naponta 3 előadás 5, 7 és 9-kor. Jegyelővétel.

SPORT.

Temesvár válogatott-Nagyvárad válogatott 1: 0. (0: 0). 6000 néző. Teljesen egyenrangú ellenfelek küzdöttek egymással, melyet a bíró határozatlan jóindulattal Temesvár nyert meg. Nagyváradiak *Markovits* és *Gulyás* helyén a védelemben tartalékkal állott ki, azonban csatársora klasszissal volt jobb, mint ellenfelé. A második félidőben két lerohanáson kívül Temesvár térfelében folyik a játék, hogy mégis az övék a győzelem, annak *Markovits* bíró az oka, ki a 17-ik percében a második félidőnek egy 11 est itelt meg *Markovits* bíró, amivel még a temesváriakat is bámulatba ejtette. A közönség mozgolódott, fűtölt s a mérkőzés után megakartta verni a bírót, kit a rendőrség szöktetett meg a Rédey kerten keresztül, azonban így sem került el a közpört.

Erdélyi eredmények. Kolozsvár Universitatu-KMTE 4: 0; Victoria-CFR 7: 1; Victoria-KASE 0: 0. *Marosvásárhely* Brassovia-Marosvásárhelyi TK 2: 2 (2: 0). MSE-Kadima 5: 0. *Szatmár* NAC-Törökvs 1: 1. *Temesvár* TMTE-TFC 1: 0 (0: 0). *Uirea*-III. TC 3: 0 (1: 0). *Nagyvárad* NAC-Törökvs 3: 2. *Bíró* Strasser Emil. A mérkőzésnek folytatása lesz a zöld asztalnál, minthogy a bíró NAC titkára.

Pozsony. PTE-PMTK 3: 3 (1: 1) 2500 néző. Meglepetésszerű eredmény. *Bíró* Feuer Benő.

Károly trónörökös sorlegverseny. Bukarestben a trónörökös jelenlétében folyt le. A versenyen *Inera Andor* (Hagbör) atléta 110 m-es gátfutásban első díjat nyert. Teljesítménye országos record, de két gát ledöntése miatt nem hitelesítették.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde jul. 5. (MTI.) Berlin 805, Holland 195 10 Newyork 592, London 2217, Páris 4700, Milánó 2910, Prága 810—, Budapest 220, Zágráb 385, Bukarest 900, Varsó 30. Bécs 100— Osztrák lebelyeg 80.
Bécsi valuta jul. 5. (MTI.) Márka 1008 Lei 1110, Lira 3630, Francia Frank 5950, Svájci Frank 12550, Dollár 743—, Rubel 830, Sokol 1008, Angol font 2760, Dinár 1960, Lengyel márka 43, magyar korona 280.
Kifizetések: Zágráb 429, Berlin 1006, Prága 1006, Budapest 278, Olasz 3650, Svájci 12600, Newyork 751, Varsó 42 1/2, Páris 5975, Amsterdam 24750, Bukarest 1110, London 2775, Söfia 700.
Budapesti zárlat jul. 5. (MTI.) Magyar hitel 1550 Osztrák hitel 595, Angol-Magyar bank 695, Leszámit. bank 695, Magyar-Olasz bank 300, Jelz. hitelbank 255, Keresk. bank 6150, Pesti hazai első 19000, Borsodmiskolci 2450.
Valuták. Napoleon 830—, Angol font 980—1005, Dollár 255—260, Francia frank 2080—, Márka 357—, Lira ———1300, Osztrák kor. 36 1/2, Rubel 47—49, Lei 387—, Sokol 372—, Svájci frank 4300—, Korona dinár 685—690, Frank dinár 685—690, Lengyel márka 16—18.
Terménytőzsde. Buza 1000, rozs 750, takarmány árpa 875, tengeri 870, zab 950—1025. Köles 450—500 tarka bab 450, új burgonya 550, repce 900. Az irányzat tartott.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

DEBRECENI Kalapgyár SZELLÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek **PIAC-U. 63. SZ.**

Apró hirdetések.

Debreczei Gazdák Bankja Részvénytársaság Kossuth-utca 17. Kölesönöket folyósít házakra, — földekre és értékpapirokra Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapirokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megörzés céljából és bérbe ad (safé deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

Molykár ellen szörme és tállruhák megörzését a legnagyobb biztonságban beraktároz **KÖVÁRY és ALTMANN** Piac-utca 42.

SZÖVETEK, polgári és egyensapok különböző katonai felszerelési cikkek július 15-ig minden elfogadható árban kaphatók **Koros Sándor** üzletében Piac-u. 69. szám.

Sestekertben egy holdnyi területű szőlő gyümölcsös és veteményes egész termése eladó. Értekezhetni Egyház-tér 5. szám alatt emeleten balra

Szőrmével bélelt városi bunda és békebeli szakett öltöny jutányosan eladó. Cim a kiadóban

Páriz Pápai kétkötetes latin magyar szótára jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Fajborok 12-13 maligandos ó és új, elismert kütűnő minőségben, úgy kisebb mint nagyobb tételben kaphatók **Klobusiczky Géza** monostorpályi szőlőtelepén. Posta, vasút és távirat: Monostorpályi, Biharmegye.

IDEGEN KIFIZETÉSEK DEVIZÁK, CSEKKEK TŐZSDEI MEGBIZÁSOK PÉNZVÁLTÓ ÜZLET DEBRECEN, PIAC-U 67. (Frohner szálloda) Telefon 407.

A Magyarországi Zsidóságról A magyarországi zsidók statisztikája című nagyérdemű 0-0 és aktuális mű 0-0 **Irta: ifj. Weszprémy Kálmán** **Ára 24 korona.** Vidékre postán 26 korona. **Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.**

Lapkihordó asszonyok felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-vállalat Részvénytársaság könyvnyomdája. TELEFON 3-48. Debreczen Piac-u. 59. TELEFON 3-48.

KÉSZIT: minden a sokszorosító szakba vágó munkát u. m.: rovatos ivatek, folyóiratokat, kereskedelmi és más egyéb nyomtatványokat. Esküvői és eljegyzési értesítéseket, névjegyeket, gyászlapokat.

Költségvetéssel készséggel szolgál.